

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

Exercitia. Tertiæ Hebdomdæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

XVIII. *Omnia nostra aliena sunt, solum tempus nostrum est.* Seneca. quia temporis solius perfectum dominium habemus; hinc tam sollicitè inonet Apostolus ad Eph. 5. *Redete, Fratres, quomodo cautè ambuletis, non quasi iniqui, sed quasi sapientes, redimentes tempus.*

XIX. *Obediens loquetur Victorias.* Prov. 21. quia 1. vincet *demonem*; quia per solas voluntates nostras propius nos impugnant, atque ad eò, dum hæc alijs perfecte per obedientiam subjicitur, arma demonis infringuntur. Hinc Gregorius in 4. Reg. c. 4. *ceteris virtutibus, inquit, deus impugnamus, obedientià vincimus.* II. Vincet *carum propriam*; expedit enim inferius subijci superiori, inquit S. Augustinus, *ut is, qui subijci vult id, quod inferius subijciat se superiori suo. Tu majori, tibi minor. Tu Deo sibi caro.* Hinc Thomas Kemp. l. 2. c. 13. monet: *Disce agitur celeriter superiori tuo te submittere, si carum propriam optas subjugare.* III. Vincet *inimicos*; quia, si placuerint Domino viæ ejus (id quod maximè per obedientiam fieri solet) etiam inimicos convertet ad pacem; certè, cum sit vir secundum cor Dei, brachium Dei confortabit eum. IV. Vincit *difficultates in actionibus occurrentes*; quia, cum faciat cum Ezechia mandata, quæ præcepit Dominus, cum ipso quoque Dominus erit, & in cunctis, quæ processerit, sapienter se geret. V. Vincet *tribulationes*; quia obedienti perinde ut diligenti omnia convertentur in bonum.

XX. *In Christianis non exordia laudantur, sed finis.* Hieronymus l. 1. contra Jovin. nam incassum bonum agitur, si ante vitæ terminum deseratur; & frustra velociter currit, qui, priusquam ad metas venerit, deficit, ut S. Gregorius l. 1. mor. rectè pronuntiavit.

EXERCITIA TERTIÆ HEBDOMADÆ.

HActenus in superiori hebdomada consideratum est, per rationem Christus Dux & Magister noster prima doctrina hominis Christiani, scilicet *abstinere, & agere, docere*

rit, superest, ut pariter nunc consideretur, quomodo tertium officium, videlicet *sustinere* docuerit, id quod in tertia hac hebdomada discetur. Unde facile patet, quis sit scopus huius hebdomadæ, nempe *artem patiendi* à Christo velut peritissimo Magistro discere; quòd ut facilius obtineatur, sequentia de hac arte monita breviter notanda sunt.

Primum monitum est, artem hanc in tribus præcipuè regulis consistere, scilicet ut *patienter*, id est, absque murmuratione & contradictione: *libenter*, id est, eo animo, ut, si optio daretur iater auream & spineam coronam, hanc cum S. Catharina Senensi eligeremus; *ardenter*, id est, cum gaudio (juxta S. Jacobi c. 1. monitum dicentis: *Omne gaudium existimate, Fratres, cum in variis tentationes incideritis*) tribulationes sustineantur. Quos tres gradus seu regulas S. Bernardus S. 1. de S. Andrea assignavit, dicens; *Triplicem hic considerare licet gradum, incipientium, proficientium, & perfectorum. Qui incipitur à timore, Christi crucem sustinet patienter: qui proficit in spe, portat libenter; qui vero consumatur in charitate, amplebitur jam ardenter. Solum etenim iste est, qui dicere possit: Amator tuus semper fui, & desideravi amplecti te. Felix anima, quæ ad hunc pervenerit gradum.*

Secundum monitum est, plurima quidem esse objecta, circa quæ ars hæc, patiendi versari solet, sed ea omnia ad tres classes revocari posse, videlicet ad indigentiam, dolores & contemptum, quas classes P. Balthasar Alvarez Societatis Jesu sacerdos tres Comites Christi appellare solebat, eò quòd per totam vitam copiosas earum patiendarum occasiones habuerit, maximè verò tempore passionis suæ, uti ex meditationibus sequentis diei apparebit.

Tertium est, varia quidem media ad hanc artem adducenda ab Ascetis & Patribus spiritualibus præscribi, sed primum meritò cenferi, ut fundamentum hujus artis bene apprehendat, quod est, certò sibi persuadere, imò firmissima fide credere, quòd nihil sine voluntate approbativâ, & permissiva Dei fiat; quidquid autem Deus fieri permittit, id ex singulari Providentiâ ac sapientiâ ipsius ad summam nostram utilitatem dirigi, vel ut castiget nos tanquam Pater: vel probe nos, tanquam Dux & Magister: vel perficiat nos,

magis-

magisque uniat sibi tanquam sponfus, ex quibus similes
semper unum præfigit Deus, & propterea pl. 28. *Filius un-*
icornium vocatur, eò quòd non cæco impetu feriat, ut Tri-
habentes cornua supra oculos facere consueverunt, sed sic
unicornis, quòd cornu suum habet infra oculos, ut adeò
deat, quem & quâ ratione ferire velit; sed & cornu va-
salutari ferit, utpote quòd aquas venenatas à veneno
rat, & purgat.

Quartum monitum est, hanc artem omnibus quidem
minibus necessariam esse (cùm omnes oporteat per tribu-
lationes introire in regnum Dei, act. 14. & ut S. Lau-
rentius Justin. c. 3. ligni vitæ aduertit, *universum vitæ*
stra tempus sit quadam vigilia solemnitatis aeternæ; vigilia
autem utique non sit tempus deliciarum, sed fletus)
præcipuè tamen Sacerdotibus convenire, tum quia ipsi qui
que sunt vas à Deo electum, ut portent nomen Dei
gentibus & Regibus, atque adeò ostendatur etiam
quanta oporteat eos pro Christi nomine pati; tum quia
sunt Capitanei Christi velut supremi Ducis, atque adeò
ritò etiam majori fortitudine præditi, atque ad aduersa
ta perpetienda parati esse debent, cùm, ut S. Theresia,
Lancizio opusc. 9. n. 13. dicere solebat, semper observat
sit, eos, qui Christo viciniore extiterunt, plus alijs labo-
bus & aduersis lancinatos & vexatos fuisse. Unde Sacer-
curam animarum suscipiens imaginari debet sibi continge-
re, quòd S. Henrico Sufoni, teste Nicolao Lyræo in apoph.
S. Ignatij l. 1. apoph. 3. contigisse scribitur, dum scilicet
juvenis quidam à Deo missus ocreas, scutum, & hastam
tulit dicens: *Noveris, te hæcenus inter pedites meruisse*
modo serò ad equestrem Ordinem vocari; prius enim,
lubuit, te castigasti, nunc flagello iniqua lingua caderis;
hæcenus uberibus Christi lactatus, nunc felle potaberis;
hæcenus hominibus gratus eras, licet tibi inimicus, nunc ho-
mines contra te calcaneum levabunt. Unde meritò, si
experiatur, dicere potest Sacerdos, quòd Seneca lib. de
vid. dixit: *Digni visi sumus Deo, in quibus experiretur*
quantum humana natura pati possit; Optimi milites
durissima mittuntur.

DIES QUINTA.

Copus hujus diei est, discere à Christo, quomodo se ad
 artem patiendi exercendam præparare debeat Sacerdos;
 ad hanc enim præparationem ipse Christus non semel disci-
 pulos suos hortatus est, maxime verò Jo. 15. dum dixit:
*Mementote sermonis mei, quem ego dixi vobis. Non est ser-
 vas major Domino suo. Si me persecuti sunt, & vos perse-
 quentur. Et iterum c. 16. Absque synagogis facient vos, sed
 venit hora, ut omnis, qui interficit vos, arbitretur, obsequi-
 um se præstare Deo. Sed hac locutus sum vobis, ut, cum ve-
 nerit hora, eorum reminiscamini, quia ego dixi vobis.* Hinc
 etiam S. Augustinus in pl. 40. monet: *Ad tribulationes, pres-
 suras, angustias, tormenta, dolores, abundantiam tentatio-
 num paremus animos; ne imparati deficiamus; hac enim
 vobis scriptura in hoc sæculo promittunt.* Ne autem falli ti-
 meamus à scripturis, sic paulò ante locutus est. *Fratres mei;
 obsecro vos, attendite scripturas nostras, si aliquid se felle-
 rant, & si aliquid dixerunt, & aliter accidit, quam dixe-
 runt.* Quia verò Christus triplicem præcipuè præparatio-
 nem adhibuit, scilicet lotionem pedum, Eucharistiæ insti-
 tutionem, & orationem in horto, ideò quomodo eandem Sa-
 cerdos quoque imitari debeat, per triplicem hodiernæ diei
 meditationem ostendetur.

Tessera:

Ludam, & vilior fiam plus, quàm factus sum, & humilis ero
 in oculis meis, 2. Reg. 6.

MEDITATIO I.

DE LOTIONE PEDUM, SUMMAQUE
 humilitate per eam à CHRISTO
 exercita.

Punctum I.

Præludia more consueto.

Considera I. Qua potissimum de causa Christus se ad pe-
 des

des Apostolorum abjecerit, pedesque laverit, nempe ut huiusmodi militatis profundissima exemplum pulcherrimum relinqueret; hoc enim ipse Jo. 13. indicavit, dum dixit: *Exemplum dedi vobis, ut, quemadmodum ego feci, ita & vos faciam*. quod utique non de lotione pedum, sed humilitate per exercitia intelligendum est, ut scilicet, quemadmodum Matt. 11. dixit, discerent ab ipso mites & humiles corde, id est, non modo se minimos omnium per intellectus suorum aestimarent, sed etiam revera ut tales ab alijs haberi & tractari per voluntatis affectum appeterent.

Considera II. Quam magnum & praeclarum fuerit exemplum; si enim magna profus, teste S. Bernardo *missus est, & rara virtus est humilitas honorata, mirabile te apparere, & contemptibilem te reputare; quam oportet fuisse Christi humilitatem, qui cum in forma Dei esset non rapinam arbitratus est, esse se aequalem Deo, sed se ipsum exinanivit, formam servi, id est, hominis quoad conditionem status postremi & minimi, accipiens.*

Considera III. An non S. Augustinus hoc exemplum considerans merito to. 2. Epist. 56. dixerit: *Obsecro, & precor, ut si quid precor, non patiamini sine causa tam pretiosum exemplar vobis exhibitum esse, sed conformamini illi, & renouemini spiritu mentis vestrae.* Vide proin, quomodo hoc exemplar haecenus secutus sis, & sequi deinceps velis, maxime cum tam praeclaram habeas occasionem, Parochianis tuis cum magna humilitate te subjiciendi & serviendi, si non materiali, spirituali certe pedum lotionem, id est, absolute sacramentali. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quas ob causas Sacerdos specialiter Christi exemplum imitari, profundissimaque humilitate studere debeat, videlicet I. *Ob summam suam dignitatem, qua omnes homines, etiam ipsos Reges, ut alibi ex SS. Patribus ostensum est, superat, unde merito sibi applicare debet salubre Siracidis c. 3. Eccl. monitum: Quanto magis humiliare te in omnibus, & coram Deo invenies gratiam, quoniam magna potentia Dei solius, & ab humilibus honoratur.* II. *Ob muneris sui qualitatem: cum enim*

hujus muneris sit Dei gloriam suamque & proximi salutem
 pro viribus procurare, meritò humilitatem tanquam effica-
 cissimum medium ad triplicem hunc finem obtinendum, ar-
 ripere debet; cum Deus infirma & humilia mundi eligere
 soleat, ut confundat fortia. Unde meritò Sacerdos S. Au-
 gustini sapientissimum consilium sequi debet, in serm. de
 verbis Domini dicentis: *Cogitas magnam fabricam con-
 struere celsitudinis* (qualis utique est gloria Dei major, &
 propria, proximique perfectio) *de fundamento prius cogita
 humilitatis.* III. *Ob patientia necessitatem:* cum enim
 ars patendi Sacerdoti præ reliquis sit necessaria, æquissi-
 mum est, ut humilitati quoque specialiter studeat, quia, ut
 Deus ipse S. Catharinæ Senensi Dial. c. 154. dixit, humili-
 tatis soror est patientia invicta, & hæc patientia est medulla
 charitatis, ac signum evidens, ac apertè demonstrativum,
 quòd anima sit in gratia consistens in Deo. Unde de ipso
 Christo S. Paulus ad Philipp. 2. dixit, quòd prius humili-
 avit seipsum, & postea primum factus sit obediens usque ad
 mortem crucis.

Considera II. Quàm efficacia sint hæc motiva ad humili-
 tatem persuadendam, quamque ascò verè S. Joannes Evang.
 B. Mariæ Magdalenæ de Pazzis in raptu dixerit (ut vitæ i-
 psas p. 4. c. 40. refertur) quòd anima, quæ in se habet per-
 fectionem humilitatis, facillimè possidebit amorem absque
 eo, quod aliud exercitium adhibeat ad illum obtinendum;
 & nunquam inveniatur cor plenum humilitate, quin sit ple-
 num amore.

Considera III. Quomodo tu deinceps virtutem hanc se-
 quati velis, cumque in finem semper meminisse, quòd S. Ber-
 nardus in Epist. non verè minùs, quàm præclare dixit: *Nul-
 la splendidior gemma in omni præcipue ornatu summi Pon-
 tificis* (& ob paritatem rationis, etiam cujusque sacerdotis)
*quam humilitas; nempe si amittitur, illa virtutum aggre-
 gatio non nisi ruina est; perit enim omne, quod agitur, si
 non in humilitate custoditur, teste S. Gregorio l. 8. moral.*
 Colloquium ad B. V. rogando, ut, sicut ipsa placuit ex vir-
 ginitate, sed ex humilitate concepit, ita quoque similem
 humilitatem impetratè dignetur.

Considera I. Quibus medijs uti debeas ad hanc tam necessariam humilitatis virtutem obtinendam, tribus videlicet. I. *Affiduâ consideratione humilitatis Christi*, ita enim S. Bernardus epist. 87. suavitatis dicitur: *Exinanivit semetipsum Christus, ut prius praeferret exemplo, quod dicitur: rursus erat verbo, & ut non apponat se ultrò magnificare super terram; intolerabilis enim est impudentia, ut, qui exinanivit majestatem, vermiculus infusetur, & tumescat. Sincera sui cognitio: ita namque S. Bernardus in peroratione Dei loquens indicavit: O homo, si te videres, mihi placeres, & tibi displiceret: sed quia te non vides, tibi placeo, mihi displices.* Hinc senex quidam interrogatus à fratre quomodo anima humilitatem adipisci posset? respondit: *Si sua tantummodo, & non alterius mala consideret.* Unde vultus PP. l. 3. n. 131. refertur. *Humiliatio crebra: non teste S. Bernardo in Epist. Humiliatio est via ad humilitatem, sicut patientia ad pacem, sicut lectio ad scientiam, ergo virtutem appetis humilitatis, viam non refugas humiliationis, nam, si non poteris humiliari, non poteris humilitatem pervenire.*

Considera II. Quàm efficacia sint hæc media, ut patet quæ tot & tam sancti Viri ad summam humilitatem pervenerunt, ita ut merito de ijs usurpari possit verissima Joannis Climaci c. 2. & 3. grad. 15. sententia, quæ dixit: *Quis aliquem vel audieris, vel videris, intra paucos annos altissimam tranquillitatem (scilicet perfectionem, quæ est maxima tranquillitatis) acquisivisse, noli hunc existimare, aliam quam hanc beatam, celeremque viam humilitatis perambulasse.*

Considera III. Quomodo deinceps hæc media utaris velis, diceréque ad Christum per colloquium cum S. Bernardo S. 2. de ascens. Dom. *Domine Iesu, beatus, qui mecum te Ducem habet, non illum refugam spiritum, qui se ascendere voluit, & tota divinitatis dextera percussus. Nos autem populus tuus & oves pascua tua, sequamur te, ad te, quia tu es via, Veritas, & vita: Via in experientia, veritas in promisso, vita in premio.*

MEDITATIO II.

DE SS. EUCHARISTIÆ INSTITUTIONE.

Prælia consueta.

Punctum I.

Considera I. Quæ fuerit causa primaria Eucharistiæ à Christo institutæ, scilicet, ut per eandem sacrificium perpetuum ipse per Sacerdotes velut Ministros æterno Patri suo offerret; ob hanc enim causam S. David ps. 109. dixit: *Tu es Sacerdos æternus secundum ordinem Melchisedech.*

Considera II. Quam præstans, Deoque gratum sit hoc sacrificium; si enim sacrificia pecorum, aut thymiamatis nimis in veteri testamento oblata tam suavem Deo odorem creabant, id est, tam grata Deo extiterunt, ut & placari se tam facile permitteret, & tam multiplicia dona offerentibus conferret; quanto magis gratum eidem Deo Patri oportet fuisse hoc sacrificium, quod sive offerentem, sive rem oblatam, sive intentionem offerentis spectes, omnia sacrificia alia etiam collectivè accepta infinities dignitate sua excedit, ita merito dicatur à Theologis, etiam si omnes omnium Sanctorum actus virtuosi in uno cumulo, Deo cum omni possibili devotione offerrentur, nunquam eos tam gratos eidem fueruros, quam sit unicum sacrificium Missæ à sceleratissimo etiam Sacerdote oblatum.

Considera III. Quam magnum beneficium tibi sit collatum, dum præ innumeris alijs hominibus electus es; ut Christi personam in sacrificio hoc offerendo sustinere, tamque gratum quotidie æterno Patri obsequium offerre, simulque ut Thomas Kemp. l. 4. c. 5. loquitur, Angelos latificare, Ecclesiam ædificare, vivos adjuvare, defunctis requiem præstare, & reipsum omnium bonorum participem efficere possis, ita ut merito idem Author præ admiratione exclamet: *Grande mysterium, & magna dignitas Sacerdotum, quod datum est, quod Angelis non est concessum. Certè si haberet Angelicam puritatem, & S. Ioannis Baptistæ sanctitatem, non esses dignus hoc Sacramentum accipere & tractare.* Itaque attende tibi, & vide, cujus ministerium tibi tradit-

○

traditum est per manus Episcopi; ecce Sacerdos factus
 Et ad celebrandum consecratus; Vide nunc, ut fideliter
 devotè in suo tempore Deo sacrificium offeras, Et te ipsum
 irreprehensibilem exhibeas. Colloquium ad SS. Patronos

Punctum II.

Confidera I. Quæ sit altera causa hujus institutionis
 nempe ut esset memoriale Passionis suæ; ita enim ipse in-
 cavit, dum statim institutioni subjunxit dicens: *Hac facta
 in meam commemorationem.* Hinc & ipsa panis & vini
 consecratio seorsim facta, & cæremoniæ, quæ adhibentur
 scripto Ecclesiæ, ad Passionem Christi in memoriam re-
 candam conducunt; ideò namque Sacerdos, teste pio Am-
 breo l. 4. c. 5. *habet ante se, & retro Dominica crucis signum
 ad memorandam jugiter passionem. Ante se crucem in
 sula portat, ut Christi vestigia diligenter inspiciat. Passio
 cruce signatus est, ut adversa qualibet ab alijs illata clem-
 ter pro Deo toleret.*

Confidera II. Quantas hinc vires accipere queas ad
 æm cum Christo fortiter & constanter portandam; si enim
 teste S. Gregorio, *Nihil est, quod non æquanimiter toleret
 si Christi Passio ad memoriam revocetur;* quanto magis
 patientiam tu excitaberis, qui quotidie Christi passio-
 modo tam perfecto in hoc sacrificio recolis.

Confidera III. An hætenus hoc medio usus sis ad am-
 patiendi addiscendam, & uti deinceps velis. Colloquium
 ad B. V. orando, si placet, hymnum: *Stabat Mater.*

Punctum III.

Confidera I. Quæ sit tertia causa institutionis hujus
 scilicet ut Eucharistia esset cibus animæ, eandem ad omnes
 labores exantlandos, adversitatesque fortiter perferendas
 confortans; ita enim S. David ps. 22. indicavit dicens: *Tu
 rasti in conspectu meo adversus omnes, qui tribulant me.*
 Eadem de causâ Christus hunc cibum paulò antè principium
 suæ Passionis instituit, sumpsitque ipsemet, & Discipulis
 suis distribuit, ut se quidem apparenter atque ad exemplum
 Discipulos verò re ipsa roboraret, atque ad societatem Passio-

his excitaret; si enim alias in fortitudine cibi, qui tantum figura erat Eucharistiæ, ab Angelo oblatus quadraginta diebus & noctium molestissimum iter tam facile superavit, quanto majores vires ipsum figuratum, nempe Eucharistiæ, communicabit, ut non ad montem Horeb, ut Elias, sed ad montem Calvariæ cum Christo ambulemus, eidemque compariamur, & commoriamur.

Considera II. Quam vel ex hoc titulo iterum te felicem censere debeas, quod tam præclarum medium tibi ad artem patientiæ juxta exemplum Christi Magistri ac Ducis tui exerceendam, oblatum sit, quamque adeo æquum sit, ut, quoniam sive supra, sive infra, sive intra, sive extra te converteris, ubique crucem inventurus es, quotidie hoc cibo cum magna aviditate fruaris, eumque in finem salubrem S. Augustini super c. 28. Matt, adhortationem tibi applices: *Accipe quotidie, quod quotidie tibi proficit: sic vive, ut quotidie merearis accipere; ne alioqui de te dici queat, quod de Juda infelici S. Hieronymus super Luc. dixit, quod scilicet biberit (& comederit) sed non saturatus sit; nec sitim extinxerit, ut ignis æterni, quia indignè sitivit mysteria Christi.*

Considera III. Quomodo hætenus hunc cibum desideraris, & sumptis, & summere deinceps velis; nam, ut recte iterum pius Alecta l. 4. c. 3. notavit, *hæc est una principalis fidelis anima consolatio, quamdiu peregrinatur in mortali corpore, ut sapius memor Dei sui, dilectum suum devota suscipiat mente.* Colloquium ad Christum cum congruis affectibus.

MEDITATIO III.

DE AGONIA CHRISTI, ET ORATIONE
IN HORTO.

Præludia more solito.

Punctum I.

Considera I. Cur Christus tam gravem agoniam & tristitiam in monte Oliveti sustinere voluerit, ita ut representatio sola sanguineum ipsi sudorem expresserit, nimirum ut solidam iterum præparationem ad securam passionem doceret

ceret, & sic levius aduersa tolerare faceret; *minus enim eula feriunt, qua praeceduntur; & nos tolerabilis mala suscipimus, si contra hac per praescientia clypeum nimur*, ut rectè S. Gregorius ho. 35. in Evang. notavit.

Considera II. In quibus capitibus hæc præparatio stiterit, nempe in sequentibus I. Quòd firmè sibi persuaserit, se secundum puram naturam humanam, etatum, ejusmodi aduersitates & tribulationes perpetuabat, non posse, sed omnem suam sufficientiam ex Deo. II. Quòd ad montem Oliveti, id est, misericordiam Dei fugerit, ab eaque per rer repetitam ardentissimam orationem aut translationem calicis seu passionis, aut certè orationem & auxilium ad eundem exhauriendum petierit. Quòd voluntatem suam Dei voluntati plenissimè conformarit, atque ideò calicem, ubi transferre eum, Deum cognovit, promptissima mente acceperit; hoc enim dicant verba illa Matt. 26. *Pater, si non potest transire calix iste, nisi bibam illum, fiat voluntas tua.*

Considera III. Quàm solida sit hæc præparatio, dignè quam omnes artem patiendi discere volentes adhibeant. pote omnes eos actus, qui in simili casu à sapientissimo que præscribi, aut requiri potest, continentem. Vide quomodo tu eam hæcenus usurpaveris, & usurpare, ut ceptis velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Cur Christus ad suam hanc agoniam etandam tres dilectissimos suos Discipulos, quibus ante monte Thabor gloriam suam ostenderat, secum accepit, videlicet ut per hanc assumptionem significaret, se eos magis diligit, magisque gloriæ suæ olim participes esse. Hinc postea aliquando B. Baptistæ Veranæ, ut in Chron. Franc. p. 4. tr. 2. l. 7. c. 24. refertur, dixit: *Recordare, quia me tibi ostendisse signum amoris, dum te affixi, dum tenerem arctissime in dulcissimis brachiis meis.*

Considera II. Cùm tu, veluti Sacerdos pariter inter discipulos, & intimos Dei amicos adlectus sis, an non tu quoque deinceps tribulationes omnes pro speciali bene-

agnoscere, atque a deo per preparationem in priori puncto
 indicatam ad easdem disponere, liberaliterque offerre velis,
 memor & te ipse inter illos, quibus à S. Paulo ad Philipp. 1.
 dictum est: *Vobis donatum est pro Christo, non solum ut cre-*
dati, sed etiam ut pro illo patiamini. Quod etiam S. Au-

gustinus in lib. de patient. confirmans, *Virtus animi, inquit,*
quæ patientia dicitur, tam magnum Dei donum est, ut et-
iam ipsius, qui nobis eam largitur, patientia prædicetur.
 Considera III. Ad quas præcipue tribulationes in specie te
 preparare & offerre debeas, videlicet ad eas, quas S. Gregorius
 ho. 7. sup. Ezech. sequentibus verbis indicavit: *Tribus modis*
Virtus patientiæ exerceri solet; alia namq; sunt, quæ a Deo; a-
lia, quæ ab antiquo adversario; alia, quæ a proximo sustinemur.
Ab antiquo adversario, quæ sunt, damna, & contumelias sustine-
mus; ab antiquo Adversario tentamenta; a Deo autem flagella
toleramus. Sed in his omnibus vigilanti animo semetipsam
debet mens circumspicere, ne contra mala proximi pertra-
hatur ad retributionem mali: ne contra tentamenta Ad-
versarii seducatur ad delectationem vel consensum delicti:
ne contra flagella opificis prorumpat in excessum murmura-
tionis. Vide ergo, quomodo in his te hactenus gesseris, &
 gestire deinceps velis. Colloquium ad B. Dei Matrem.

Punctum III.

Considera I. Quem fructum Christus ex hac sua præpa-
 ratione reportavit, scilicet ut cælestis Pater per Angelum de
 celo missum, ipsum consolaretur, atque ad crucem fortiter
 sustinendam animaret, id quod verba illa: *Surgite, eamus;*
 indicant.

Considera II. Quomodo Angelus eundem confortavit,
 tempore non aliter, quam ostendendo, cælestem Patrem om-
 nino velle, ut calicem Passionis exhauriat, eò quòd talis
 passio maximè conducat ad gloriam Dei, ad exaltationem
 Christi, & aliorum hominum salutem.

Considera III. Quam solida & efficax sit hæc confortatio,
 utpote quæ præcipuum motivum Christo obtulerit ad volun-
 tatem suam cum Dei voluntate conformandam, crucemque
 cum gaudio amplectendam, scilicet aptitudinem & effica-
 ciam ad triplicem finem, qui ipsi in Incarnatione præfixus

erat, obtinendum; hinc adeò exarsit hoc motivo in caritate
 amore, ut quondam postea Religioso cuiusdam ex familia
 S. Birgittæ revelârit, se tanto patiendi ardore affici
 æterni Patris sui gloriam & honorem, ut etiamnum ad de-
 teram Patris sui sedens animas quærat pias & benevolas
 quæ sua ei corpora velut commodatò donent, ut ipse in
 multa pati, & desiderium glorificandi Patrem suum
 crucem amore plenam continuare possit. Vide proinde
 modo & tu hac confortatione te roborare, Christòque
 corpus & animam tuam ad multa patienda pro simili fine
 commodare velis. Colloquium ad Christum,

CONSIDERATIO

DE CHARITATE ERGA ALIOS HOMINES
 Cura Pastoralis tuæ non subiectus.

Considera I. Et examina, quid charitas ista à te
 fiat, videlicet I. ut neminem unquam cogitatione (puta
 suspitionibus vanis, temerarijs iudicijs, & fastuosis contem-
 ptibus) nec verbo (puta, murmuratione, detractio-
 ne, contumelioso sermone) nec opere (puta, peccatis
 ne illicita, damno in opibus illato; aut honore, auxilio
 negato) lædas: hoc enim est primum charitatis officium
 quod Tobias senior filio suo juniore c. 4. commendavit
 dicens: *Quod ab alio oderis fieri tibi, vide, ne tu alteri
 facias.* II. Ut proximum tuum pro viribus tuis diligas
 cogitatione (puta honorificè & bene de ipso sentiendo;
 ipsius excusando, & meliorem in partem interpretando;
 ubi excusationem non patiuntur, cum patientia & con-
 dolentia sufferendo) verbo (puta, suaviter ipsum
 loquendo; leniter, si opus est, corrigendo; honestè de
 peccatis remedijs avertendo) opere (puta, petita obsequia
 benè concedendo; debitum honorem exhibendo; in
 necessitatibus illius hilariter & promptè succurrendo)
 proin, quomodo hæc omnia præstiteris, & præstare
 cupis.

Considera II. Cur tu velut Sacerdos specialiter ad

charitate exercendam obligeris, videlicet ob sequentes tres
 causas. 1. Quia, cum tu quoque ob officij similitudinem
 Apostolum, & Discipulum Christi te profitearis, tibi quoque
 proprie convenit illa Christi Joan. 13. adhortatio: *Manda-
 tum novum (non novitate temporis, cum pridem jam à Deo
 sit datum, sed novitate specialis commendationis) do vobis,
 ut diligatis invicem, sicut dilexi vos, ut & vos diligatis in-
 vicem. In hoc cognoscent omnes, quia Discipuli mei estis, si
 dilectionem habueritis ad invicem.* 2. Quia, cum DEVM
 ob innumera beneficia accepta, clariorémque illius cogni-
 tionem magis quam alij, diligere teneris, hoc ipso etiam
 proximum magis amare teneris, cum hoc habeamus manda-
 tum à DEO, teste S. Joanne 1. c. 4. ut, *qui diligit DEVM, di-
 ligat & Fratrem suum; si enim non diligit Fratrem suum,
 quem videt, DEVM, quem non videt, quomodo potest dilige-
 re?* unde meritò S. Gregorius l. 5. moral. dixit: *Tunc ple-
 nius in dilectione DEI proficimus, cum in ejusdem dilectio-
 nis gremio prius proximi charitate lactamur.* 3. Quia,
 cum nihil in urbe aliqua, vel Regione magis necessarium sit,
 quam concordia & charitas (concordiâ namque res parvæ
 crescunt, discordiâ maximæ dilabuntur) atque adeò frequen-
 ter & efficaciter alios ad hanc charitatem & concordiam ad-
 hortari debeas, æquum est, ut exemplo magis, quam verbo
 eandem doceas; nam, ut S. Gregorius l. 10. moral. rectè ad-
 vertit, *nullum consilium melius est, quam si exemplo tuo
 Fratrem docere studeas, qua oportet fieri, provocans eum ad
 meliora, & consulens ei non solum verbo, aut lingua, sed
 etiam opere & Veritate.*

Confidera III. Quo medio porissimum uti velis ad hanc
 virtutem acquirendam, videlicet, ut Proximum tuum velut
 alterum Christum intuearis (cum Christus Matth. 25. aper-
 te factus sit, quidquid uni ex minimis fecerimus, se non ali-
 ter, ac si sibi factum esset, æstimaturum & compensaturum)
 & eundem velut alterum te, aut certè ut membrum ejusdem
 corporis Mytici consideres; sic enim, cum nemo seipsum
 odio habeat, sed potius totis viribus diligit, etiam ad Proxi-
 mum simili modo diligendum excitaberis. Vide ergo, quo-
 modo his medijs usus hæcenus fueris, & uti deinceps velis.

Ex libello de imitatione Christi legi potest medium
put 12. lib. 2.

Ex libro Ascetico vel Historico aliquot capita vel folia.

Ex libello Exercitiorum verò legi possunt Regulae priorum de discretione Spirituum, quas proin, sicut priores etiam in compendium breviter redactas huc ponam.

Regula I.

Proprium DEI, & Angeli boni est, veram lætitiã tualem infundere; nam Diabolus hanc lætitiã potest phisticis argumentis veri speciem præferentibus oppugnare, & expellere solet. Per quam regulam pulchrè distinguitur veram & fictam consolationem, dum scilicet veritas consolatio semper solida & secunda media assumit, ficta veritas fallacijs & fraudibus tantum divinarum prætextu vertitur.

Regula II.

Solius DEI est animam nulla præcedente causa (ideò nullo vel sensibus, vel potentijs internis objecto) propinque consolari, & in amorem suum trahere. Ex qua regula animæ mentes præsens hauriunt remedium, quo admonentur, ut nimium suis viribus incumbant, atque in interioribus disponendis nimium se fatigent, sed potius per bonam dilectionem Spiritum contritum & humilem conatum se disponere ad divinas consolationes studeant.

Regula III.

Quoties consolationis causa præcessit, tunc, cum Angeli tam malus, quàm bonus illius causa esse possit, ex facili cognoscendum est, à quo proveniat talis consolatio: nam si bonus bonam, malus malam operationem intendit. Cuiusquam tamen regulam notandum est, non esse hic sermone de interna intentione Angelica (hæc enim cognosci ab homine non potest) sed de ipsa executione externa infirmitatem, nam hujus executionis indicia prudenti conjectura assequi posse, sat clarè S. Paulus 2. Cor. 2. indicavit, ubi dixit: *Non ignoramus cogitationes ejus*, id est, fraudes & machinationes.

Regula IV.

Id moris est Spiritui maligno, ut ab initio simulet se fovit bonas cogitationes, mox tamen ad perversa desideria allicit. Hinc ex serpentina cauda, ejus fallacia deprehendi debet, ut verificetur illud Psalmistæ Pf. *In laqueo isto, quem absconderunt, comprehensus est pes eorum.*

Regula V.

Ut clarius cognoscatur, unde motiones internæ proveniant, ad principium, medium, & finem earum diligenter attendendum est; si enim ex horum aliquo deprehendatur, animam ad malum impelli, vel à bono avocari, vel pacem animæ turbari, clarum est, eas à maligno Spiritu provenire.

Regula VI.

Quando ex indicijs in priori regula indicatis colligitur mali Spiritus suggestio, expedit totum discursum revolvere, ut, dum ad veritatem, quâ ratione bonas cogitationes præterire, pacemque turbare conatus sit, facilius fraudes illius careantur.

Regula VII.

Uterque Spiritus eam habet consuetudinem, ut, si animam sibi contrariam inveniat, violenter eam, sicut imber decedens in petram, invadat; si autem consentientem reperiat, suaviter in eam, sicut Stilla in Spongiam, illabatur.

Regula VIII.

Et si, quando consolatio nullâ præcedente causâ oritur, ea à solo DEO oriri possit, diligenter tamen attendendum est, an non in progressu consolationis aliquid senserimus, vel delectaverimus, quod à DEO non proveniat, atque adeo neque affectum mereatur.

Materia Scriptionis.

Hodie utiliter scribi possunt aliquæ SS. Patrum, vel aliorum Doctorum sententiæ, quæ ob Doctrinæ, quam continent, utilitatem præ reliquis notari, & velut regulæ universales assidue in memoria haberi debeant, quales exempli gratia sequentes esse possunt.

I. Fe-

I. Fecisti nos, Domine, ad te, & inquietum est cor nostrum, donec requiescat in te. S. Augustinus l. 1. Conf. c. 1.

II. Quid per multa vagaris, ô Homuncio, quærendo bona animæ tuæ, & corporis tui? ama unum bonum, in quo sunt omnia bona, & sufficit. S. Augustinus l. de Spir. & c. 64.

III. Si quæris, quære, sed non ubi quæris, quære in fovea, quia ibi omnia vivunt. S. Augustinus.

IV. Quales imperus habebas ad Mundum, tales habebas ad Artificem Mundi. S. Augustinus in Ps. 31.

V. Infelix, Homo, qui scit illa omnia, te verò nescit; beatus verò, qui te scit, etiamsi illa nesciat; qui autem te & illa novit, non propter illa, sed propter te solum beatus est. S. Augustinus in Confess.

VI. *Dilige, & fac, quod vis.* Radix sit intus dilectionis, non potest non de radice ista bonum procedere. S. Augustinus in c. 3. Ep. 1. Joann.

VII. Hoc quisque est, quod amat. Si terram diligis, terra es: Si DEVM diligis, quid vis, ut dicam? Deuses. S. Augustinus.

VIII. Si veram cupias addiscere Theologiam,
Sit tibi scire DEVS, sit tibi velle DEVS.

Si veram cupias addiscere Philosophiam,
Plurima sustineas, pluribus abstineas.

IX. Si vis tranquillam, Charissime, ducere vitam,
Sit tibi mors mundus, sit tibi vita Deus.

X. Non quàm multis placeas, sed qualibus, cura. *Wolde tranquill.*

XI. Quid sis interest, non quid habeas. Idem.

XII. Si vis beatus esse, hoc stude, æternorum intuitu contemnere, & contemni. Idem.

XIII. Oratorem te puta, si tibi ante omnes, quod optaveris, persuaseris. Idem.

XIV. Facillimè bonus eris, si ea vitaveris, quæ vituperaveris. Idem.

XV. Tantùm ad virtutem adijcies, quantum voluptates detraxeris. Idem.

XVI. Tantùm proficies, quantum tibi vim intuleris. Thomas Kemp. l. 1. c. 25.

XVII. Pr

XVII. Prima virtus Monachi (& cujusvis Christiani) est, hominum iudicia contemnere. S. Hieronymus.

XVIII. Ars vitæ est, rectè sentire, sincerè velle, perfectè exequi.

XIX. Vince, quod delectat: fortiter aggredere, quod terret; fer leniter, quod dolet. Thomas Kemp.

XX. Ama, & cole S. Scripturam, quia in ea, quidquid docetur, est veritas: quidquid præcipitur, est bonitas: & quidquid promittitur, est felicitas.

DIES SEXTA.

Scopus hujus diei est, ostendere, quomodo Christus artem ipsam patiendi docuerit, & in præcipuis tribus objectis hujus Artis, scilicet indigentia, dolore, & contemptu se gesserit; ad hæc enim omnia, quæ passus est, revocari possunt.

Tessera.

Abstt mihi gloriari, nisi in cruce Domini mei JESU Christi, per quem mihi Mundus crucifixus est, & ego Mundo.

MEDITATIO I.

DE PRIMO CHRISTI COMITE, SEU INDIGENTIA SUMMA.

Prælidium primum est, Christum in cruce pendentem, & omni auxilio, solatioque destitutum intueri.

Prælidium secundum est, petere gratiam, ut hanc Christi indigentiam clarè cognoscere, & sedulo imitari queas.

Punctum I.

Confidera I. Quantam Christus omnium rerum indigentiam sustinuerit 1. *in cibo & potu*, dum nullum cibum resuscillantem, qui tamen plerumque Reis ad mortem damnatis liberaliter offertur; & ingenti præterea siti cruciatus, ut ipsemet per verbum *Sitis* confessus est, nec aquæ guttam, quæ tantam sitim extingueret, habuit. 2. *In Vestibus*, dum nudus in cruce pendeat, & nec linteum, quo corporis occulta tegeter, habebat. 3. *In habitatione*; uti ipse Matth. 8. significavit dicens: *Vulpes foveam habent, & Volucres celi nidus:*

vidos: Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet.
 4. *In Amicis:* sic enim ipsemet iterum per Davidem Pl. 41. indicavit: *Considerabam ad dexteram, & Videbam, & non erat, qui cognosceret me, & juvare, ac consolari posset, & vellet.* 5. *In consolationibus:* hinc tristis erat anima eius usque ad mortem, ita ut exclamare cogereetur: *Domine Deus meus, ut quid dereliquisti me,* ita ut verè dicere poterit cum Psalmista Pl. 69. *Ego vero egenus & pauper sum: Domine adjuva me.*

Considera II. Quanta cum patientia, alacritate, ac constantia hanc indigentiam tulerit Christus; id colligere poteris, si ex una parte perpendas, quàm facile ipsi fuisset, omnino supra dictorum abundantiam sibi procurare; ex altera rem pariter consideres, quòd non modò quidquam simile esse procurare, sed potius, ut gravitatem & molestiam talis indigentia auget, sitim suam aceto ac felle extingui (ut S. David in Persona ipsius Pl. 68. indicavit dicens: *Dederunt mihi escam meam fel, & in siti mea potaverunt me aceto*) hoc loco autem durissimum lignum accipere, & Amicorum loco inimicos capitalissimos tolerare voluerit, de quibus Pl. 41. ipse per Davidem dixit: *Longè fecisti notos meos à me, propterea fuerunt me abominatorem sibi.*

Considera III. Quantopere tu erubescere debeas, dum advertis, quàm parùm tu hætenus Duci tuo similis esse fueris in hac indigentia; si enim Urias 2. Reg. c. 11. dixit: *Arx DEI, & Israël, & Iuda habitant in papilionibus, & dominus meus Ioab, & servi Domini mei super faciem terra manent, & ego ingrediar domum meam, ut comedam & bibam, & dormiam cum uxore mea? per salutem tuam, & per salutem anima tua non faciam rem hanc,* quanto magis tu libenter parvam aliquam indigentiam libenter sufferre debes, si recorderis, quàm magnam omnium rerum indigentiam Christus amore tui toleraverit. Vide ergo, quomodo deinceps gerere te velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quas ob causas Christus tam promptè hanc indigentiam sustinuerit, nimirum ob sequentes tres. 1. Quia sic voluntas DEI exigebat, quæ ipsi omnium rerum loco erat unde

unde, ut S. Leo Papa ser. 4. de quadr. loquitur, *non pavebat in isto Mundo indigentia laborare, cui donatum erat in omnium rerum Domino omnia possidere.* 2. Quia advertebat, per hanc indigentiam, se Cælesti suo Patri propiorem & similiorem fieri, utpote qui ab ipsa usque æternitate se solo contentissimus vivebat, nec ullam extra se creaturam habebat quod jam olim etiam Socrates Philosophus agnovisse creditur, ut qui, teste Laertio l. 2. dixisse fertur, eum esse Dijs simillimum, qui quàm paucissimis egeret, cum Dijs omnino nullius egeant rei. 3. Quia pariter cognoscebat, hanc indigentiam esse expeditissimam viam ad Tartareos hostes vincendos; hinc, ut S. Gregorius rectè ho. 32. advertit, *ad se venientibus nobis Dominus præcepit, ut renuntiamus nostris; quia, quicumque ad fidei agonem venimus, luctamen contra malignos Spiritus sumimus. Nihil autem maligni Spiritus in hoc Mundo possident proprium; nudi ergo cum nudis luctari debemus; nam si vestitus quisq; cum nudo luctatur, citius ad terram deicitur, quia habet, unde teneatur. Quid enim sunt terrena omnia, nisi quadam corporis indumenta?*

Considera II. Quàm æquum sit, ut tu quoque præ alijs per hæc motiva ad similem indigentiam lætissimo animo supportandam te excites, & quod pius Author de consolationibus dixit l. 3. c. 16. hoc alijs etiam materijs & occasionibus applies: *Hæc mihi sit consolatio, libenter velle carere omni humano solatio. Et si tua defuerit? consolatio sit mihi tua Salutatio, & iusta probatio pro summo solatio.*

Considera III. An & quomodo occasiones talis indigentia hætenus arripueris, & arripere deinceps velis. Colloquium ad B. Virginem.

Punctum III.

Considera I. Quos fructus Christus ex hac indigentia seu paupertate reporta verit, videlicet 1. Singularem in perfectione & virtutibus progressum; cum, sicut rerum facultates instrumenta sunt omnium Virtutum, sic rerum abnegatio generatrix, nutrixq; sit omnium Virtutum; & ut S. Augustinus super Psal. 76. dixit: *Omnis Philosophia* (atque adeo etiam cælestis) *Magistra sit inopia;* unde & Seneca ep. 17. dice-

dicebat, *si vis vacare animo, aut pauper sis oportet, aut pauperi similis*; non enim capit virtutis via magna onera portantes, ut Lactantius Firmianus agnovit. 2. *Maxime anima tranquillitatem*; nam, ut S. Climacus Grad. 17. testis dicit, *Paupertas (& indigentia) est abdicatio sollicitudinum seculi, iter ad DEVM sine impedimento, expulso omni tristitia, fundamentum pacis, munditia vite, qua nos liberat curis omnibus vite transeuntis, & facit, ut DEI mandata perfectè exequamur*. Hinc Salomon c. 16. Prov. securam mentem jugi convivio similem esse dicit; quæ autem mens magis secunda est, quàm quæ concupiscentiam, unde teste S. Jacobo c. 4. omnes lites in nobis oriuntur, sustinetur. 3. *Centuplum præmium in hac & altera vita*; nam, ut sapienter S. Bernardus ser. 21. super Cant. dicit, *Nemo est qui omnia saltem affectu relinquentes, inopem vitam degere aestimet sola caelestia possidere, quia sola audiunt in promotione; possident enim & terrena, & quidem tanquam nihil habentes, & omnia possidentes, eo pro certo magis Domini, quam minus cupidi. Denique fideli homini totus Mundus divitiarum est. Totus plane, quia tam adversa, quam prospera ipsius aequè omnia servant ei, & cooperantur in bonum*. Quem fructum considerans S. Hieronymus, *O quantæ beatitudo, inquit, pro parvis magna recipere, aeterna pro brevibus pro morituris semper & ventura, & habere DEVM delectorem*.

Considera 2. Quàm præclari sint hi fructus, dignique propter quos consequendos cum S. Pauli & ipsius Christi imitum & exemplum omnia terrena arbitreris ut stercore. Mundo utaris, quasi non utaris, contentus, si victum & amicum habeas; & S. Augustini ser. 28. de verbis Apost. Consilium semper in mente habens: *Non tibi displiceat paupertas tua, nihil eâ potes ditius invenire*.

Considera III. Quid proinde deinceps hac in re facere, & quomodo hunc primum Christi comitem & tu in posterum in tuam Societatem adsciscere velis illud Senecæ monitum Lucilio datum tibi applicans: *Incipe cum paupertate (& indigentia) habere commercium. Aude, hospes, contemneris opes, & te quoque dignum finge DEO (& Christo) nempe dignus est DEO dignus, quàm qui opes contempsit. Colloquitur ad Christum cum congruis affectibus.*

MEDITATIO II.

DE SECUNDO CHRISTI COMITE,
SEU DOLORE SYMMO.

Preludium primum est, considerare Christum, nunc ad varios Judices ductum, nunc flagellatum & coronatum, nunc crucem portantem & Crucifixum.

Preludium secundum est, petere gratiam, quâ Christi dolores fructuose perpendere, atque ad similem patientiam deinceps exercendam te resolvere queant.

Punctum I.

Considera I. Quales dolores Christus toto Passionis suæ tempore sustinuerit; eos haud difficulter cognosces, si varias deductiones ad varios Judices & Sacerdotes cum multis alapis & verberibus factas, item flagellationem, coronationem, Crucis bajulationem, ipsamque Crucifixionem, velut quinque fontes, ex quibus copiosissima dolorum materia profluit, tibi imagineris.

Considera II. Quam magni hi dolores Christi fuerint, sive 1. Personam ipsam patientem spectes, quæ quoad corpus tenerrima, & per tot percussiones & tormenta viribus penitus exhausta; quoad animam verò innocentissima & sanctissima fuerat. Sive 2. Personas cruciantes consideres, quæ pessima ex intentione odij & vindictæ, ac invidiæ; cum maximo furore ac conatu tales dolores inferebant. Sive 3. Personas spectantes perpendas, quæ vel per creatam suâ præsentia verecundiam, ut honestiores & Passionem non consentientes Personæ: vel probrosissima insultatione, ut Judæi & Lictores, aliique in necem conspirantes: vel dolorosa compassione, ut B. Virgo, S. Joannes, S. Magdalena, aliique, non modicè dolores augebant. Sive 4. Circumstantias talium dolorum attendas, nempe vel *numeri* extendentis se ad omnia membra, ad omnia tormentorum genera, & propè innumerabilem multitudinem verberum & vulnerum: vel *temporis* ab ipsa natiuitate usque ad obitum durantis; nam *ab hora ortus mei usque ad exitum in Cruce non defuit mihi tolerantia doloris*, ait Thomas Kemp. 1, 3, c. 18. in Persona Christi.

Con

Confidera III. Si, quando quid patitur unum membrum compatiuntur omnia membra, teste Apostolo 1. Cor. 12. quanto magis tu videns Caput tuum corporis Mystici, id est Christum tot & tam graves dolores pati, eidem compati, non affectu duntaxat, sed effectu etiam, id est, similes dolores cum simili patientia sustinendo, debeas, atque adeo dicas cum S. Bernardo: *Nolo vivere sine vulnere (& dolore) quoad videro Dominum meum IESVM vulneratum, & tot doloribus cruciatum, ut verè de illo Isaias c. 1. dixerit: A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas.* Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Confidera I. Quantà cum patientia tantos dolores Christus sustinuerit, eà nempe, quam idem Propheta c. 53. indicavit dicens: *Oblatus est, quia ipse voluit, & non aperuit os suum:* (atque adeo libenter & voluntariè passus est, quod secundus gradus patientiæ, ut supra dictum est) sicut enim ad occisionem ducetur, & quasi agnus coram tondeente & occidente) *se obmutescet* (ideòque etiam primum gradum, qui est patienter sustinere, implevit) Quod verò etiam cum gaudio eisdem dolores sustinuerit, ipsemet Luc. 22. significavit dicens: *Baptismo habeo baptizari, & quomodo coarctor, usque dum perficiatur;* quæ sanè verba ardentissimum patiendi desiderium indicant.

Confidera II. Quàm longè adhuc absis à patientia talis, qui modico dolore superveniente, innox in querelas, gemitus, ejulationes, suspiria erumpas, & undique media debeas & conquiras ad tales dolores arcendos.

Confidera III. An non meritò verba illa memorati Authoris cit. cap. tibi applicare debeas: *Quid est, quid queris, Fili? Cessis, conqueri, considerata mea & altera passione. Oportet te aliorum graviora ad mentem reducere, ut levius feras tua minima. Et si tibi minima non videntur, vide, ne hoc tua impatientia faciat. Sive tamen magna, sive parva fuerint, stude eundem patienter sufferere.* Colloquium ad Matrem dolorosam illa verba ex planctibus cum affectu recitando: *Eja Mater fons amoris, me sustine & me doloris, fac, ut tecum luceam.*

Punctum III.

Confidera I. Quibus motivis Christus se ad tantam patientiam excitavit, nimirum illo, quod S. Paulus ad Hebr. 12. indicavit dicens: *Aspicientes in Authorem fidei, & Consummatorem IESVM, qui proposito sibi gaudio sustinuit Crucem.*

Confidera II. Quale hoc gaudium fuerit, quod Christus sibi proposuit, nimirum triplex, quorum primum æterno Patri ex patientia sua oriturum videbat; si enim Filius sapiens lætificat Patrem. teste Salomone Prov. 10. quanto magis Filios eam generosè & fortiter patiens Patrem suam cælestem lætificasse credendus est. Certe si unquam aliàs, hoc tempore Pater æternus de Christo dicere poterat: *Hic est Filius meus dilectus, in quo bene mihi complacui.* Secundum oriturum erat ipsi Christo per gloriam & voluptates cælestes sibi securas; de qua gloria ipsemet Luc. 24. dixit: *Nonne hæc oportuit Christum pati, & ita intrare in gloriam suam.* Si ergo S. Paulus 2. Cor. 7. de seipso factus est: *Repletus sum consolatione, superabundo gaudio in omni tribulatione nostra:* eò quod seiverit, non esse condignas passiones hujus temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis; quanto magis ejusmodi consolationem & gaudium interiùs ipsum Christum sensisse credendum est, ut qui perfectiùs longè gaudij & gloriæ secururæ magnitudinem cognovit. Tertium verò gaudium erat, quod homines per ipsum redempti in æternum percipuri erant. si enim Christo nato Angelus Luc. 2. dixit Pastoribus: *Evangelizo vobis gaudium magnum, quod erit omni Populo, quia natus est vobis hodie Salvator.* Quanto magis simile gaudium evangelizari poterit, quando passus est Salvator, & pretium Redemptionis completum exhibuit.

Confidera III. Quàm efficacia sint hæc motiva, & quæ te specialiter tantò vehementiùs movere debeant, quanto positionibus ritualis obligaris, ad memoratum triplex gaudium totis viribus quærendum. Vide ergo, quomodo deinceps hunc quoque Christi Comitem tibi associare, & singulari affectu & amore complecti velis; *Verè enim quanto melius ad patendum te disponis, tanto sapientiùs agis, & amplius proficere.* VIII.

mereri: ferens quoque levisus animo, & usu ad hoc non seg-
ter paratus. Ut rectè iterum Thomas Kempensis l. 1. c. 11.
dixit. Colloquium ad Christum, usurpando cit. Authori-
l. 3. c. 18. verba: Domine, quia tu patiens fuisti in
tua, in hoc maxime implendo preceptum Patris tui, dignus
est, ut ego misellus peccator, secundum voluntatem tuam pa-
tienter me sustineam, & donec ipse volueris, onus corrupti-
bilis vitæ pro salute mea portem; nam etsi onerosa sententia
presens vitæ, facta est tamen jam per gratiam tuam
meritoria atque exemplo tuo & Sanctorum tuorum
gratius, infirmis tolerabilior & clarior.

MEDITATIO III.

DE TERTIO COMITE CHRISTI, SEU
CONTEMPTU SUMMO.

Præludium primum est, Christum ab Herode illisum, ab
 rabba postpositum, purpurea chlamyde indutum, & in
 cem ignominiosam affixum intueri.

Præludium secundum est, petere gratiam, ut Christi in
 rebus contemptibus generosam patientiam, ritè perpen-
 dre, & optatum ex tali Meditatione fructum reportare possit.

PUNCTUM I.

Confidera I. Qualem præcipuè Contemptum Christi
 sustinuerit, omnes scilicet ejus species, nempe 1. *Falsam*
cusationes apud Summum Sacerdotem & Pilatum. 2. Pro-
brofam dispositionem, quâ sceleratissimo Latroni Barabba
postpositus est. 3. Irrisionem, quâ ab Herode Rege &
licis pro stulto habitus, & irrisus est. 4. Contumelias, quâ
bus pro vini potatore, seductore Populi, blasphematore
proclamatus est. 5. Illusiones, quas à Militibus coronam
spineam, & chlamydem coccineam obrudentibus passus est.
6. Injuriam gravissimam, quâ, ut S. Lucas c. 22. dixit, in
iniquos deputatus, contumeliosa morte affectus, & in pro-
brossimam Crucem actus est.

Confidera II. Quàm gravis fuerit hic sextuplex contem-
 ptus; si enim tantò major est contemptus, quantò dignior est
 Persona contempta, & vilior Persona contemnens, an-
 tum

num oportet fuisse contemptum, qui Personæ infinitæ
 dignitatis à sceleratissimis & ingratis, atque hoc ipso
 cum vilissimis Judæis & Militibus Christo inferebatur?

Considera III. Quid tu hæcenus in simili materia amore
 Christi tuleris, & quomodo deinceps saltem cum eodem ejus-
 modi contemptus pari velis. Colloquium ad SS. Patronos.

Punctum II.

Considera I. Quomodo Christus hos contemptus tulerit;
 scilicet cum *maxima humilitate*, quâ ab omnibus homini-
 bus, quantum in se erat, & si sine offensa DEI fieri poterat,
 despicere optabat: cum *maxima tranquillitate*, ita ut nihil in-
 terea de interna pace amitteret: cum *maxima constantia*,
 quâ inter tam multiplices contemptus ne semel quidem aut
 verbo, aut ullo impatientiæ, displicentiæve signo de talibus
 contemptibus conquestus est.

Considera II. Quibus motivis se Christus ad tam genero-
 sam patientiam excitavit, nimirum consideratione duplicis
 gloriæ, quæ tum æterno Patri (cujus honor & gloria tantò
 magis augetur, quantò magis nostra gloria & honor minui-
 tur) quantitas discreta ex imminutione quantitatis con-
 tinuè crescit) tum sibi obventura erat juxta propriam suam
 predicationem, quâ Matt. 23. dixerat: *Qui se humiliat, ex-
 altabitur.*

Considera III. Quàm efficacia sint hæc motiva, & quàm
 merito etiam te movere debeant ad similem patientiam ex-
 tercedam, maxime cum apud te tertium etiam motivum ac-
 cedat, scilicet similitudo cum Christo, quam perfectiùs obti-
 nere non potes, quam si multa cum ipso opprobria & inju-
 rias sustineas; cum ergo tanta sit dignitas hujus similitudi-
 nis, ut merito erubescere debeas, si DEVS ad eandem te eve-
 here dignetur, an non vel hoc titulo velementer gaudebis,
 si dignus habearis pro nomine JESU contumeliam pati? an
 non in omni contemptu dices cum Davide 2. Reg. c. 6. *Lu-
 dam, & vilior siam plus, quam factus sum, & humilis ero in
 oculis meis.* Colloquium ad Christum cum congruis affe-
 ctibus.

CONSIDERATIO
DE MORTIFICATIONE INTERNA
ET EXTERNA.

Considera I. Quid sit vera mortificatio, scilicet ablatio vitæ sensualis; sicut enim vita hominis colligitur ex actionibus vitalibus; ita etiam qualis sit ejus vita spiritalis colligitur ex qualitate actionum; si ergo per sensus suos vitam internam, quàm externam solas sensibiles delectationes, vanam gloriam & honorem quærat, vitam sensualem tantum more vivere censetur; si autem omnes actiones DEVM velut ultimum finem dirigantur, tunc vitam spirituales vivere dicitur, potestque cum S. Paulo ad Galatas scribere: *Vivo autem jam non ego, Servit vero in me Christus.* Unde colligitur duplex esse mortificationis genus, interna scilicet, & externa. Interna consistit in eo, ut tam externam quàm internam sensus animæ ab illicito usu creaturam contineamus; externa consistit in corporis afflictationibus, sponte susceptis, vel à DEO, hominibusve immisissis; id quod S. Bernardus in Epist. ad FF. de monte DEI pulchrè indicendum ait: *Docendus est homo, sic latere corpus suum, sicut agrotum, cui etiam multum volenti inutilia sunt negotia, (quod fit per interiorem mortificationem) utilia vero etiam nolenti ingerenda, quod per exteriorem mortificationem contingit.*

Itaque examina te 1. Quomodo oculos tuos ab illicito spectu: aures ab illicito auditu: nares ab odoratu delicatissimo: gustum ab immodico usu cibi & potus: tactum denique sensuali quocunque, & illicito usu contineas.

Examina 2. Quomodo memoriam ab illicita recordatione; intellectum ab illicito assensu vel dissensu: voluntatem ab illicita volitione aut nolitione contineas.

Examina 3. Quomodo te in mortificatione spontanea per cibi & potus moderationem & subtractionem: vel corporis per flagella, cilicia, aliâque similia instrumenta castigatione hætenus te habueris?

Examina 4. Quomodo afflictationes corporis à DEO proximo, sive per aëris intemperiem, puta frigus & aestus: sive per necessarij alimenti subtractionem, puta sitim &

nam: five per sanitatis læsionem, ut morbos, percussiones, vulnera &c. susceperis.

Considera II. Quæ motiva excitare te debeant ad hanc Mortificationem singulari studio exercendam. Videlicet 1. Quia sic Status Sacerdotalis exigit; si enim, *qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum concupiscentiis suis*, teste S. Paulo ad Gal. c. 5. & Christus ipse Luc. 9. dixit: *Qui vult sequi post me, abneget semetipsum* (per internam mortificationem) *Et tollat Crucem suam* (per mortificationem externam) *Et sequatur me*; an non Sacerdos, qui propter munus suum peculiariter ad imitandum & sequendum Christum obligatur, peculiari quoque studio ad Mortificationis virtutem incumbere debet? 2. Quia specialiter ad profectum in perfectione & charitate conducit, uti breviter indicavit prius Author libelli de imit. Christi l. 1. c. 25. dicens: *Tantum proficies, quantum tibi vim intuleris*. Fufius verò Calhianus l. 4. Instit. c. 43. significavit, dum dixit: *Mortificatione voluntatum extirpantur, & marcescunt vitia universa; expulsiōe virtutum virtutes fructificant, atque succrescunt; pululatione virtutum puritas cordis acquiritur; puritate cordis Apostolica charitatis perfectio possidetur*. 3. Quia, ut Christus ipse quondam S. Catharinæ Senensi dixit, *quantum moreris tibi, tantum vivis DEO*; quæ sola vita est *vita vera*, quia fini, propter quem creatus est homo, conformis: *vita jucunda*; quid enim jucundius possessione finis ultimi? *vita perennis*, quia & in hac vita sine voluntate tua auferri non potest, & certam tibi vitæ æternæ, etiam absque Purgatorio possidendæ, spem facit; si enim Martyrium talis vitæ promissionem habet, quantum magis mortificatio carnis & propriæ voluntatis, quæ, teste S. Bernardo ser. 30. in Cant. *genus martyrij est, illo, quo membra caduntur ferro, horrore eisdem mitius, sed diuturnitate molestius, eandem promittit*.

Considera III. Quæ media adhibere possis, & velis ad hanc virtutem obtinendam, nimirum sequentia tria 1. Ut *necessitatem* hujus Mortificationis bene ponderes; quam quidem pulchrè ob oculos posuit S. Bernardus ser. 58. super Cantica dicens: *Credite mihi, & putata repullulant, & effugata redeunt, & reaccenduntur extincta, sopita denuo*

excitantur. Parum ergo est semel putasse, saepe putandum est; imò si fieri potest, semper, quia semper, quod putari oportet, si non dissimulas, invenies; nam, ut bene S. Ephrem exhort. ad piet. dixit, bellum militum breve, sed Monachorum (& potiori jure Sacerdotis) pugna, quoadusque migraverit Dominum. 2. Ut non ad difficultatem mortificationis ternam, sed unctionem & consolationem, quæ, plerumque mortificationem comitatur juxta illud Apoc. 2. *Vincens dabo manna absconditum*: oculos mentis reflectas; nam S. Bernardus ser. 1. de dedic. sapienter advertit, hinc est, quod multi abominantur, & fugiunt penitentiam, crucem, & mortem videntes, sed non etiam unctionem. Vos, qui experitis, ecce scitis, quia verè crux nostra inuncta est, & non dicam, amaritudo nostra dulcissima. 3. Ut contra Mortificationis Exercitio facilitatem tibi hujus virtutis curare studeas; ut enim, qui crucifiguntur, non uno tantum aut altero ictu Cruci affiguntur, sed pluribus opus est, qui cum Christo crucifigi cupit, sapius sibi vim inferre necesse est. Unde rectè Thomas Kemp, l. 1. c. 3. ait: *Hic deberet esse negotium nostrum, sincere & fideliter seipsum, quotidie seipso fortiosem fieri, atque in melius aliquid proficere.* Quidni ergo exardescis in temetipsum, & exclamans cum S. Bernardo: *Exurgat DEVS, cadat armatus iste, & conteratur inimicus homo, Contemptor DEI, amicus sui, amicus Mundi, servus Diaboli; quid tibi videtur, si rectè sentis, mecum dices: Reus est mortis, crucifigatur.*

Materia Lectionis.

Ex libello de imitatione legi potest residuum ex l. 1. c. 1. vel si jam totum priori die lectum est, l. 3. c. 19.

Ex libello Ascetico, vel Historico, quantum tempus permittit.

Ex libello Exercitiorum legi possunt hodie Regule de virtutu temperando, quæ supra p. 1. c. 3. §. 3. med. 2. n. 7. habentur; circa quas tamen duo obiter notanda sunt. Primum est, eas à S. P. Ignatio non ideo in hac Septimana positas esse, quòd huic Septimanæ propriæ sint, sed quòd aliis diebus alia documenta magis necessaria tradenda, atque adhibenda.

qui exercetur, multitudine legendæ materiæ non obruendus
 sicut Directorium c. 35. n. 13. suspicatur.

Secundum est, quod S. Ignatius has Regulas ideo assignâ-
 tis, eò quod necessitatem specialem vitiij Gulæ extirpandi
 agnovit, non ignarus videlicet sententiæ à S. Gregorio
 hom. 30. mor. prolata, dum ait: *Non ad conflictum spiri-
 tuali agonis assurgitur, si non prius intra nosmetipsos hostis
 hostis, gula videlicet appetitus edomatur, quia, si non ea,
 qua nobis viciniora sunt, prosternimus, inaniter ad ea, qua
 longius sunt, impugnanda transimus; incassum namq; con-
 tra exteriores inimicos in campo bellum geritur, si intra ur-
 bis mania cruvis insidians habetur.* Unde rectè pius Author
 l. 1. c. 19. hortatur: *Accinge te sicut vir contra Diabolicas
 nequitiis: frena gulam, & omnem carnis inclinationem
 facilius frenabis;* nam apud eos, qui in Mundo sunt, radix
 malorum omnium est avaritia, apud Monachos verò (& Sa-
 cerdotes) gulæ concupiscentia, teste S. Climaco grad. 26.
 Prudenter tamen legendæ, multòque cautiùs usurpandæ
 sunt, ne noceant potius, quàm profint. Unde monet cit. Di-
 rectorium, non semper scripto dandas esse, sed verbo potius
 explicandas, eò quod non omnibus eodem modo conveni-
 ant, atque a deo Directoris prudentis ad vires & complexio-
 nem corporis, animique attendentis, directione egeant.

Materia Scriptionis.

Cùm ad Sacerdotem tria præcipuè capita pertineant, ma-
 gna (id est, sufficiens) scientia, major prudentia, maxima
 sanctitas; ideo ut hanc quoque Prudentiæ virtutem faciliùs
 comparare, & solidiùs exercere queat, juvabit, hodie dicta-
 mina quardam Prudentiæ conscribere, juxta quæ sese dirige-
 re deinceps queat, qualia quidem exempli causa sequentia
 esse possunt.

Dictamina observanda circa seipsum.

- I. Quid prodest homini, si universum Mundum lucretur,
 animæ verò suæ detrimentum patiatur.
- II. Talis ac tantus est, qualis & quantus es apud DEVM.
- III. Laude te alienus, & non os tuum; extraneus, & non
 labia tua.

IV. Melius est parum cum timore Domini, quam thesauri magni & insatiabiles.

V. In multis esto inscius, & audi tacens simul & querens.

VI. Ne transgrediaris terminos antiquos, quos posuerunt Patres tui.

VII. Nullum conscium peccatorum tuorum magis timeas, quam teipsum; alium enim effugere potes, te nunquam.

VIII. Absque consilio nihil facias, & post factum non poenitebis; salus namque, ubi multa consilia.

IX. In omnibus operibus tuis memorare novissimam horam, quem exitum actio tua probabiliter sit sortitura, & in aeternum non peccabis.

X. Magnarum rerum, etsi successus non fuerit, honoratus est ipse conatus.

XI. Habe fiduciam in Domino ex toto corde tuo, & non innitaris prudentiam tuam.

Circa alios.

XII. Causam tuam tracta cum Amico tuo, & Secretarium extraneo ne reveles.

XIII. Pacem cum hominibus habebis, cum vitijs bellum.

XIV. Alteri semper ignoscito, tibi nunquam.

XV. Multi sunt obligandi, pauci offendendi; nam memoria beneficiorum facilis est, injuriarum tenax.

XVI. Quoties aliquid vel scripturus, vel dicturus es, secreto, morum tuorum chirographum te exhibere.

XVII. Non quam multis placeas, sed qualibus stude.

XVIII. Quod tacitum esse velis, nemini dixeris; si tibi non imperasti, quomodo ab alio silentium impetrabis?

XIX. Audisti verbum adversus proximum tuum? commoriatur in te, fidens, quoniam non te disrumper.

XX. Quod persuaseris, erit diuturnum; quod coegeris, in occasione.

XXI. Cum placuerint Domino viae hominis, inimicus quoque ejus converteret ad pacem.

XXII. Quod de alienis tractas, ex tuis judica.

XXIII. Melius est parvum bonum cum parvo bono, quam magnum bonum cum magno bono.